

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I HÄRNÖSAND**

DOM
2016-06-16
Meddelad i
Härnösand

Mål nr
705-16 E

KONKURRENSVERKET	
2016-06-20	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

SÖKANDE

SWECO Sverige AB, 556032-2496
Box 34044
100 26 Stockholm

Ombud: advokaten Kristian Pedersen och juristen Hanna Bogsjö
Advokatfirman Kahn Pedersen
Box 16119
103 23 Stockholm

MOTPART

Sundsvalls kommun
851 85 Sundsvall

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 109484

Postadress
Box 314
871 27 Härnösand

Besöksadress
Backgränd 9

Telefon
0611-46 06 00

E-post:
forvaltningsratteniharnosand@dom.se
www.forvaltningsratteniharnosand.domstol.se

Telefax
0611-51 18 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:00

BAKGRUND

Sundsvalls kommun (kommunen) genomför, för egen del och för ett antal deltagande kommuner, kommunala bolag m.fl., upphandlingen Tekniska konsulter 2015 (dnr UH-2015-10) inom 16 olika områden, däribland Gatu-, väg-, mark- och anläggningsprojektering. Upphandlingen genomförs med öppet förfarande och med tilldelningsgrunden det ekonomiskt mest fördelaktiga. Anbud kan lämnas på ett konsultområde eller på flera områden och de deltagande parterna kommer att teckna ramavtal för respektive kategori. För att god leveranskapacitet ska tillförsäkras beställaren angavs i förfrågningsunderlaget att för konsultområdet Gatu-, väg-, mark- och anläggningsprojektering avsåg man teckna tre-fem avtal. Efter utvärdering meddelades den 22 februari 2016 att ramavtal avseende området Gatu-, väg-, mark- och anläggningsprojektering skulle tilldelas sex leverantörer, däribland Sweco Sverige AB (Sweco) som rangordnades på fjärde plats.

YRKANDEN M.M.

Sweco begär överprövning av upphandlingen avseende delområdet Gatu-, väg-, mark- och anläggningsprojektering och yrkar att förvaltningsrätten ska förordna att upphandlingen ska göras om. Sweco anför bl.a. följande till stöd för sin talan.

Kommunen har brutit mot principerna om likabehandling och transparens genom att tillämpa ett förfrågningsunderlag som är så otydligt utformat att det inte på förhand varit möjligt att klart utläsa hur utvärderingen skulle ske. Sweco har härigenom lidit eller riskerat att lida skada genom att ha fått väsentligt försämrade förutsättningar att lämna ett anbud som motsvarar den utvärdering som kommunen valt att genomföra i upphandlingen.

Kommunen uppskattade att tre-fem avtal skulle tecknas. Vilka anbud som var ekonomiskt mest fördelaktiga skulle avgöras genom en vägning av de två utvärderingskriterierna ”Kvalitet”, uppdelat i underkriterierna ”Kvalitet i

tjänstens utförande” och ”Kvalitets- och miljösystem”, och ”Pris”. Av beskrivningen till kriteriet ”Kvalitet i tjänstens utförande” (förfrågningsunderlagets punkt UV.1) framgår att kommunen bestämt att bedömningen av konsulterna och konsultuppdragen skulle baseras på de tre kriterierna tid för utfört uppdrag, pris och kvalitet, och att huvudkriteriet skulle vara just kvalitet i tjänstens utförande. Det skulle i sin tur bedömas utifrån a) de erbjudna konsulternas erfarenhet, b) leveranstid och leveranskapacitet, och c) konsulternas erfarenhet av uppdrag motsvarande beställarens. Den utvärderingsmodell som skulle användas (förfrågningsunderlagets punkt AUB.52) innebär att anbudsgivarens anbudspris skulle påföras ett påslag för andelen av anbudsgivaren ej uppfyllt mervärde (uppräknings) och resultera i ett så kallat utvärderingspris. Anbudet skulle jämföras relativt med varandra både avseende pris och kvalitet. Mervärdet av respektive anbudsgivares anbud skulle bedömas utifrån varje utvärderingskriterium och, baserat på vilket mervärde anbudet i fråga bedömts ha, tilldelas en poäng. De leverantörer som efter utvärderingen erhållit lägst utvärderingspris skulle tilldelas avtal.

Av kommunens utvärderingssammanställning framgår att Sweco erhållit anbudspriset 665 kronor med en uppräknings om 51 kronor, baserat på att kommunen gett Sweco 3,7 poäng på kravet ”Kvalitet i tjänstens utförande”. Vidare framgår att kommunen utöver den utvärderingsmodell som återgetts i förfrågningsunderlaget har viktat respektive utvärderingskriterium för kvalitet. Det finns ingen information i förfrågningsunderlaget om att kommunen vid utvärderingen av de offererade konsulterna skulle genomföra en viktning av antalet konsulter på de olika nivåerna. En sådan viktning har dock ändå genomförts och har gett ett både oväntat och ologiskt resultat i förhållande till förfrågningsunderlagets utformning och vad som är kommersiellt rationellt. Kommunens utvärdering resulterar nämligen i att om två anbudsgivare angett lika många konsulter inom den högsta kompetensnivån, men den ena anbudsgivaren valt att även ange många konsulter inom de lägre kompetensnivåerna, får den anbudsgivare som angett färre konsulter en

bättre poäng än den anbudsgivare som angett fler konsulter. En anbudsgivare som har en bred och jämn täckning över alla kompetensnivåer straffas då för detta i utvärderingen, jämfört med en anbudsgivare som enbart har bredd inom de högre kompetensnivåerna. Detta trots att det i normalfallet är mer kostnadseffektivt för kommunen om en leverantör kan erbjuda många konsulter på alla kompetensnivåer, i stället för att alltid leverera från de högre kompetensnivåerna.

Därutöver kan konstateras att kommunen genomfört utvärderingen av inställetider på ett sätt som avviker från vad som angetts i upphandlingen och medfört att kommunen inte kontrollerat de uppgifter som anbudsgivarna lämnat. Resultatet är att anbudsgivare som uppenbart lämnat felaktiga uppgifter fått tillgodoräkna sig dessa uppgifter medan Sweco, om svarat sanningenligt på frågan om inställetider, erhållit en mindre förmånlig utvärdering.

Om förfrågningsunderlaget utformats annorlunda, så att Sweco känt till att kommunen skulle genomföra anbudsutvärderingen på det sätt som skett, skulle Sweco ha kunnat lämna ett annorlunda utformat anbud. Dels skulle Sweco ha kunnat avstå från att, utöver att offerera många konsulter på de högre kompetensnivåerna, offerera så många konsulter på de lägre kompetensnivåerna, dels skulle Sweco ha kunnat ange annorlunda beräknade inställetider. Båda dessa åtgärder skulle ha resulterat i att Sweco skulle ha fått en mer förmånlig utvärdering i upphandlingen och därmed en högre rangordning i ramavtalet.

Sweco har härefter utvecklat sina grunder enligt följande. I punkt UV 1 i förfrågningsunderlaget anges att utvärderingens huvudsakliga kriterium är ”Kvalitet i tjänstens utförande” och att kommunen bedömer det aktuella kriteriet utifrån tre aspekter som anges i punkterna UV 1.1, 1.2 och 1.3. Det framgår att kommunen kommer att göra en bedömning av dels de aktuella

konsulternas kompetens och erfarenhet samt hur denna tillgodoser kommunens behov av konsulttjänster, dels anbudsgivarens förmåga att erbjuda kort leveranstid, dvs. leveranskapacitet, dels konsulternas erfarenhet av uppdrag som motsvarar kommunens uppdrag. Det framgår också att kommunen efterfrågar flera olika nivåer på konsulterna och framhäver att ett stort antal konsulter är viktigt för att säkerställa konsulternas leveranskapacitet. Det kan klart och tydligt utläsas att ett anbud med ett stort antal konsulter med hög kompetens samt lång och omfattande erfarenhet kommer att antas kunna leverera konsulttjänster med högre kvalitet, än konsulter med kort erfarenhet. Sweco har offererat totalt 46 konsulter vilkas inställelsetid i genomsnitt beräknats till 1,9 timmar. Kommunen har för detta tilldelat Sweco 4 poäng. WSP Sverige AB har offererat 78 konsulter vilkas inställelsetid i genomsnitt är densamma, och har för det tilldelats 5 poäng. Kommunen har med andra ord utvärderat anbuderna på ett sätt som inneburit att poängsättning skett efter en viktning av antalet konsulter på de olika nivåerna. Kommunens utvärdering medför då exempelvis att ett anbud som endast angett tio konsulter med lång erfarenhet, dvs. tillhörande nivå 1 på kommunens skala, får ett högre värde på kriteriet "Erbjuden erfarenhet hos konsulter" än ett annat anbud som angett tio konsulter med motsvarande erfarenhet (nivå 1) och därutöver angett tio konsulter med lägre erfarenhet, tillhörande nivåerna 2, 3, 4 eller 5. Kommunens utvärdering resulterar därmed i att det första anbudets erfarenhetsnivå, vid den totala bedömningen av respektive anbud, anses vara högre än det andra anbudets erfarenhetsnivå. Detta trots att båda anbudsgivarna har offererat lika många konsulter med högsta erfarenhetsnivå och det andra anbudet dessutom innebär ett större antal konsulter vilket i sig måste anses vara en fördel för beställaren.

Det finns ingen information i förfrågningsunderlaget om att kommunen vid utvärderingen av de offererade konsulterna skulle komma att genomföra en viktning av antalet konsulter på de olika nivåerna. Kommunen har i stället efterfrågat just flera olika nivåer på konsulterna och särskilt framhållt att ett

stort antal konsulter är viktigt för att säkerställa konsultens leveranskapacitet, vilket även det bevisar att kommunens utvärdering inte genomförts på ett sätt som överensstämmer med förfrågningsunderlagets utformning. Det framgår således inte på något sätt av förfrågningsunderlaget att antalet konsulter med *lägre erfarenhetsnivå* skulle komma att påverka eller missgynna de anbudsgivare som också har många konsulter med hög erfarenhetsnivå, genom en lägre totalpoäng på det sätt som blev följden av kommunens utvärdering. Detta har inte heller varit förutsebart för en normalt omsorgsfull och rimligt informerad anbudsgivare. Viktning av antalet konsulter på de olika nivåerna har ändå genomförts och utmynnat i ett både oväntat och ologiskt resultat i förhållande till förfrågningsunderlagets utformning och till vad som är kommersiellt rationellt. En mer transparent utformning av förfrågningsunderlaget hade möjliggjort för Sweco att avstå från att offerera konsulter på de lägre nivåerna, vilket skulle ha medfört ett mer förmånligt resultat för Sweco.

Kommunen har vidare beskrivit sin planerade utvärdering av konsulternas inställetider dels i bilagan "Poängbedömning utvärderingskriterier", dels i upphandlingens Frågor och svar. Kommunen tydliggör att "leveranstid" avser inställetid från konsultens hemort, baserat på avståndstabell från Google maps. Som svar på en fråga ställd under upphandlingen har kommunen förtydligat att detta betyder att kommunen räknar inställetid från konsultens hemort, och att en stockholmsbaserad konsult då får en inställetid till Sundsvall enligt avståndstabellen, dvs. cirka fyra timmar. Detta konstaterar Sweco innebär att transport med flyg inte är ett möjligt alternativ, vilket kommunen även bekräftat i e-post till Sweco. Att Sweco, som lokalt är den i särklass största tekniska konsulten, med sina 46 konsulter ska ha en längre inställetid än exempelvis Tyréns AB:s 39 konsulter och ÅF Infrastructure AB:s 26 konsulter, eller samma inställetid som WSP:s 87 konsulter, är omöjligt. Detta i synnerhet då dessa bolag i huvudsak är stockholmsbaserade. Även Ramböll Sverige AB:s tidsangivelse ifrågasätts.

Kommunens utvärdering av inställelsetider har uppenbarligen inte genomförts på det sätt som angetts i upphandlingsdokumenten. Utvärderingen brister även i kvalitet eftersom kommunen inte kontrollerat de uppgifter som anbudsgivarna lämnat. Anbudsgivare som lämnat uppenbart felaktiga uppgifter har fått tillgodoräkna sig dessa uppgifter medan Sweco, som svarat sanningsenligt på frågan om inställelsetider har fått en mindre förmånlig utvärdering.

Kommunen bestrider bifall till ansökan och anför bl.a. följande. I de administrativa föreskrifterna framgår att anbudet kommer att prövas enligt principen ekonomiskt mest fördelaktiga anbud utifrån kriterierna Kvalitet, Kvalitet i tjänstens utförande respektive Kvalitets- och miljösystem, samt Pris. Utvärderingen resulterar i ett påslag för andelen ej uppfyllt mervärde. Anbudspriset adderas med uppräkningspriset och ger ett utvärderingspris. Modellen utgår från att anbud jämförs relativt varandra både avseende pris och kvalitet. Det framgår vidare i de administrativa föreskrifterna AUB.51 att anbudsgivaren ska ha erforderlig ekonomisk kapacitet samt teknisk och yrkesmässig kapacitet för att leverera enligt avtal, vilket ska styrkas vid anbudsinlämningen genom redovisning av företagets organisation och kompetens med referensuppdrag.

Vad gäller utvärdering av pris anges i AUB.52 att anbudspriset kommer att beräknas för ett typuppdrag enligt en modell med 30 procent av timpriset för konsult i nivå 2, 50 procent av timpriset för konsult i nivå 3 och 20 procent av timpriset för konsult i nivå 4. Detta sammantaget beräknas till ett snittpris per anbudsgivare. Det anges även att om en leverantör utelämnat pris på en eller flera konsulturnivåer kommer pris för nästa ovanliggande nivå att användas vid utvärderingen, och det lägsta pris som kommer att accepteras är 600 kronor för nivå 2, 500 kronor för nivå 3 och 400 kronor för nivå 4. Utifrån de av Sweco offererade konsulterna på nivå 2, 3 och 4 har Sweco därmed fått ett utvärderingspris om 665 kronor.

Vad gäller utvärdering av kvalitet görs en bedömning av de erbjudna konsulternas kompetens och erfarenhet och hur de tillgodoser beställarens behov av konsulttjänster. Ett anbud med ett stort antal konsulter med hög kompetens samt lång och omfattande erfarenhet antas medföra att leverantören kan leverera konsulttjänster med högre kvalitet än ett anbud med konsulter med kort erfarenhet. Kommunen har angett vilken kompetens som är relevant inom området Gatu-, väg-, mark- och anläggningsprojektering. Av UV 1.1 framgår hur de offererade konsulterna kommer att poängsättas. De offererade konsulternas erhållna poäng har adderats och därefter delats med antalet konsulter för att ge en snittpoäng som kan jämföras med övriga anbud. De av Sweco angivna konsulterna har erhållit 3,2 av max 5 poäng. Gällande leveranstid och leveranskapacitet (UV 1.2) bör anbudsgivaren kunna erbjuda kort leveranstid för samtliga kompetensområden och därför bör leverantören kunna erbjuda mer än en resurs per område och nivå i Sundsvall/Timrå-området. Det anges att anbuden kommer att utvärderas mot varandra vad gäller leveranskapacitet, och att en inställetid överstigande 2 timmar kommer att medföra poängavdrag. Det högsta antalet konsulter som offererats av en anbudsgivare är 78 stycken och det lägsta är sju stycken. Sweco har offererat totalt 46 stycken konsulter och erhållit 4 av max 5 poäng. Sweco har angett en inställetid på 1,9 timmar och därför inte fått något poängavdrag.

Vad sedan gäller UV 1.3 Erfarenhet av uppdrag motsvarande beställarens antas att anbud med ett stort antal konsulter som har lång och stor erfarenhet av uppdrag motsvarande beställarens kunna leverera konsulttjänster med högre kvalitet än ett anbud med kort eller liten erfarenhet av dessa uppdrag. Uppdragens erhållna poäng har i likhet med UV 1.1 adderats och därefter delats med antalet uppdrag för att ge en snittpoäng som kan jämföras med övriga anbud. Sweco har erhållit 4 av max 5 poäng. Sammantaget har detta medfört en snittpoäng om 3,7 poäng och en uppräkningspris-

et har gjorts med 51 kronor. Vad gäller kraven på kvalitets- och miljöledningssystem och kompetensutveckling har Sweco erhållit maxpoäng vilket gett en total snittpoäng om 8,7 av max 10. Sweco har således erhållit höga utvärderingspoäng avseende kvalitet vilket innebär att deras anbudspris på 665 kronor räknats upp med 51 kronor till totalt 716 kronor. Det faktum att Swecos anbudspris var det tredje högsta har inneburit att Sweco placerats som nummer fyra i rangordningen.

Samtliga anbud har kvalificerat sig och hållit en hög nivå vid utvärderingen. Det innebär att anbudet matchat förfrågningsunderlaget väl, vilket är ett tecken på att upphandlingen varit tydlig och förutsebar. Förfrågningsunderlaget har inte varit bristfälligt, oklart eller otydligt utan det har tvärt om noggrant angetts hur utvärderingen skulle ske. Den har även genomförts på ett transparent och likabehandlande sätt. Det som inte varit förutsebart är de inkomna anbuden då kommunen efterfrågat det antal konsulter som leverantören förfogar över och som avses erbjudas beställaren vid avrop. Att anbudet ställts mot varandra har haft en inverkan på utvärderingen och det faktum att kommunen haft för avsikt att jämföra anbuden relativt varandra har också framgått av förfrågningsunderlaget.

Sweco har härefter anfört bl.a. följande. Sweco bestrider det kommunen anför om att det i förfrågningsunderlaget skulle ha angetts hur utvärderingen skulle ske, eller att kommunen haft för avsikt att jämföra anbuden relativt varandra. Det förefaller ostridigt att de felaktigheter Sweco påtalat faktiskt ägt rum. Då det inte framgått av förfrågningsunderlaget att kommunen skulle göra en sådan viktning som kommunen medger faktiskt har skett, kan det konstateras att utvärderingen inte gjorts på ett transparent och likabehandlande sätt. Av kommunens yttrande framstår det vidare som att några kontroller av de uppgivna inställelsetiderna aldrig har gjorts. Sammanfattningsvis är det inte tillåtet att på det sätt som kommunen gjort tillämpa ett förfrågningsunderlag som är så otydligt att anbudsgivarna inte på förhand

kan utläsa hur upphandlingen kommer att genomföras. Förfrågningsunderlagets bristfälliga utformning har resulterat i att Sweco inte har haft möjlighet att lämna sitt mest konkurrenskraftiga anbud.

SKÅLEN FÖR AVGÖRANDET

Bestämmelser

Upphandlande myndighet ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas (1 kap. 9 § LOU).

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten efter ansökan av en leverantör besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (16 kap. 4 och 6 §§ LOU).

Utredningen i målet

I upphandlingens Administrativa Föreskrifter under punkten **AUB.52 Värderingsgrunder vid utvärdering av anbud** anges följande:

”I utvärderingsfasen kommer prövning att ske enligt principen det ekonomiskt mest fördelaktiga utifrån följande kriterier:

- **Kvalitetskriterier**
  - Kvalitet i tjänstens genomförande
  - Kvalitets- och miljösystem

- **Pris**

För att fastställa det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet används följande modell (se även bilaga Utvärderingsmodell samt bilaga Kravspecifikation samt svarsbilagor):

Utvärderingspris = anbudspris + uppräkningsfaktor.

Anbudspris = typuppdrag med konsult i nivå 2, 3 och 4.

Uppräkningsfaktor = maxkvalitet – anbudskvalitet.

Utvärderingen resulterar i ett påslag (uppräknings) för andelen ej uppfyllt mervärde. Anbudspriset adderas med uppräknings och ger då ett så kallat utvärderingspris. Modellen utgår från att anbud jämförs relativt varandra både avseende pris och kvalitet.

Upphandlingsgruppen bedömer respektive anbudsgivare anbud mervärde m a p respektive utvärdering och tilldelas poäng utifrån vilket mervärde det bedöms innehå. Ett större bedömt mervärde ger högre poäng. De leverantörer som erhåller lägst utvärderingspris kommer att tilldelas avtal. Bedömningen kommer att ske utifrån anbudsgivarens skriftliga redogörelsen i anbudet.

Definitioner och förtydliganden

Anbudspris

Anbudspriset är det som lämnas av leverantören i prisbilaga och beräknas för ett typuppdrag som kommer att beräknas enligt modellen, 30 % av timpriset för konsult i nivå 2, 50 % av timpriset för konsult i nivå 3 och 20 % av timpriset för konsult i nivå 4. Detta sammantaget beräknas till ett snittpris per anbudsgivare. ---

Beställaren behöver kunna avropa konsulter på alla nivåer inom alla områden men huvudsakligen inom nivå 2-4. Därför sker utvärdering på dessa nivåers pris. En anbudsgivare förbinder sig att leverera tjänster till erbjudet pris. En konsult på en högre nivå kan leverera även på en lägre nivå.

För att minska påverkan av så kallad taktisk anbudsgivning som skadar seriösa leverantörers möjlighet att bli utvärderade på ett transparent sätt, så har några förutsättningar för hur pris skall lämnas införts.

- Om en leverantör i sitt anbud, lämnat på ett konsultområde, men utelämnat pris på ett eller flera konsultnivåer, antas han inte kunna leverera på alla områden. Däremot kan en konsult på en högre nivå leverera även på en lägre nivå. Vid utvärderingen kommer då pris för nästa ovanliggande nivå att användas vid utvärderingen.
- Om en leverantör lämnar ett pris som är, enligt beställaren, orimligt lågt för en viss nivå så kommer minsta accepterat pris att användas vid utvärdering. För nivå 2 med 600 kr, nivå 3 med 500 kr och nivå 4 med 400 kr.

För ytterligare information se bilaga svarsformulär och utvärderingsmodell.

Kvalitetskriterier som ingår i utvärderingen

UV 1. Kvalitet i tjänstens utförande

För bedömning av konsulter och konsultuppdrag är de tre kriterierna, tid för utfört uppdrag, pris och kvalitet av stor vikt. En problemställning är att ett lågt timpris säl-

lan kan motiveras om uppdraget utförs snabbt och med låg kvalitet. Däremot bör ett högre timpris kunna motiveras om uppdraget utförs både snabbt och med god kvalitet. Vår modell för utvärdering tar fasta i detta och därför innehåller utvärderingen ett huvudkriterie kvalitet i tjänstens utförande. Har 3 egenskaper som bedöms, UV 1.1 – UV 1.3.

UV 1.1 Erbjuden erfarenhet hos konsulter

En bedömning kommer ske av de erbjudande konsulternas kompetens och erfarenhet och hur den tillgodoser beställarens behov av konsulttjänster. Ett anbud med ett stort antal konsulter med hög kompetens samt lång och omfattande erfarenhet antas kunna vara beredd att leverera konsulttjänster med högre kvalitet än ett anbud med konsulter med kort erfarenhet.

UV 1.2 Leveranstid och leveranskapacitet

Anbudsgivaren bör kunna erbjuda kort leveranstid för samtliga kompetensområden leverantören lämnar anbud på och därför bör leverantören kunna erbjuda mer än en resurs per område och nivå i Sundsvall/Timrå-området. För Ånge, Härnösand och Sollefteåområdet görs bedömning utifrån anbudsgivaren per konsultområde. Ange antal konsulter som leverantören förfogar över (kan anges som årsgenomsnittet) och som avses erbjudas beställaren vid avrop, redovisa i bilaga pris, flik 1. I leveranstid ingår att snabbt kunna delta i arbetsmöten hos beställaren och därför tas även hänsyn till inställelsetid till leveransort.

UV 1.3 Erfarenhet av uppdrag motsvarande beställarens

En bedömning kommer ske av de erbjudande konsulternas erfarenhet av uppdrag motsvarande beställarens. Ett anbud med ett stort antal konsulter som har lång och stor erfarenhet av uppdrag motsvarande beställaren antas kunna leverera konsulttjänster med högre kvalitet än ett anbud med kort och liten erfarenhet av dessa uppdrag.”

**I bilaga Poängbedömning utvärderingskriterier tekniska konsulter
2015 anges följande:**

”Följande riktlinjer kommer att användas vid utvärdering av anbud. Bedömning sker utifrån uppgifter lämnade i anbud därför är det viktigt att erbjuda konsulter redovisas och med CV. Beställaren kan inte förutse vilken prisnivå eller kvalitetsnivå som anbuderna kommer innehålla därför så kommer resultatet av utvärderingen vara

beroende av konkurrerande anbud. Med leveranstid avser vi inställelsetid från konsultens hemort, baserat på avståndstabell från googlemaps.”

Härefter anges kriterierna för poängbedömning 1-5 poäng avseende Erbjuden erfarenhet hos konsulter (UV 1.1), kriterierna för poängbedömning 1-5 poäng avseende Leveranstid och leveranskapacitet (UV 1.2) och kriterierna för poängbedömning 1-5 poäng avseende Erfarenhet av uppdrag motsvarande beställarens. Gällande UV 1.2 Leveranstid och leveranskapacitet anges följande:

”Anbuden kommer att utvärderas mot varandra. Anbudet med högst leveranskapacitet = flest antal konsulter tilldelas 5 poäng och anbudet med lägst leveranskapacitet = minst antal tilldelas 1 poäng. 3 poäng tilldelas det eller de anbud som ligger närmast medelvärdet på antal konsulter. 2 poäng tilldelas anbud som har antal konsulter mellan det lägsta antalet och medelvärdet. 4 poäng tilldelas anbud som har konsulter mellan medelvärdet och högsta antal. Förutsättningen är att de angivna konsulterna i respektive nivå kan inställa sig till de orter som angivits inom 2 timmar. Om medelinställelsetiden överstiger 2 timmar minskas poängen med 1 poäng. (Se även exemplet i bilaga Utvärderingsmodell under flik beskrivning UV 1.2.)”

I **Kravspecifikation** under punkt 4.0 anges vad som avses med de olika kompetensnivåerna 1-5 för respektive konsultområde, och under punkt 5.0 anges kommunens definition av de olika kompetensnivåerna. I bilagan **Utvärderingsmodell** anges även ett exempel på utvärdering med viktning.

Förvaltningsrättens bedömning

En förutsättning för att förvaltningsrätten ska besluta om åtgärder enligt LOU är att den upphandlande myndigheten har brutit mot någon bestämmelse i lagstiftningen eller någon av de gemenskapsrättsliga bestämmelserna som bär upp denna lagstiftning samt att den som begär överprövning lidit eller i vart fall riskerat att lida skada av den upphandlande myndighetens brott mot LOU. Förvaltningsrättens prövning är begränsad till vad Sweco som sökande har anfört till stöd för sin talan (jfr RÅ 2009 ref. 69).

Av principen om likabehandling följer att anbudsgivarna ska ges lika möjlighet att utarbeta sina anbud och att de ska behandlas lika när anbuden prövas av den upphandlande myndigheten. Förfrågningsunderlaget ska vara utformat så att alla rimligt informerade och normalt omsorgsfulla leverantörer kan tolka informationen på samma sätt. Varje leverantör ska därmed med utgångspunkt i förfrågningsunderlaget kunna bilda sig en uppfattning av möjligheterna att lämna ett konkurrenskraftigt anbud. Höga krav bör ställas på noggrannhet, tydlighet och transparens i alla delar av ett förfrågningsunderlag, även om mindre brister och oklarheter får godtas. De skiftande förhållanden som förekommer i det ekonomiska livet gör att även förfrågningsunderlag och utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de principer som bär upp lagen om offentlig upphandling och gemenskapsrätten inte träds för när (jfr RÅ 2002 ref. 50).

Sweco har i huvudsak anfört att förfrågningsunderlaget varit så otydligt avseende utvärderingen att det inte varit möjligt att förutse hur utvärderingen skulle gå till och att det sätt på vilket utvärderingen genomfördes inte i alla delar har stöd i förfrågningsunderlaget. Sweco framhåller att detta särskilt avser hur mervärdet beräknats för antalet offererade konsulter och vilken kompetensnivå dessa har, och hur poängsättning av mervärde för inställelsetider har skett.

De offererade konsulterna

Förvaltningsrätten konstaterar inledningsvis följande. Kommunen efterfrågar i upphandlingen tekniska konsulter avseende ett antal områden. De inkomna anbuden utvärderas avseende det pris anbudsgivaren angett i enlighet med vad som anges i de administrativa föreskrifterna AUB.52 för konsult i nivå 2, 3 och 4. Vidare utvärderas anbuden utifrån kvalitet på så sätt att poäng tilldelas utifrån de offererade konsulternas erfarenhet och kompetens, leveranstid och leveranskapacitet samt konsulternas erfarenhet av sådana

tjänster som kommunen efterfrågar i upphandlingen. Poängsättning sker enligt en skala om 1-5, där 5 är bäst poäng.

Det framgår således av UV 1.2 att kommunen efterfrågar många konsulter, och att ett anbud som offererar fler konsulter då erhåller en högre poäng vid bedömning av leveranskapacitet. Därmed utvärderas antalet konsulter. De offererade konsulternas erfarenhet utvärderas också i UV 1.1 och anbuden tilldelas därför poäng utifrån den totala kompetensen på de konsulter som offererats. Av bilagan Poängbedömning utvärderingskriterier tekniska konsulter framgår även att ”högst leveranskapacitet = flest antal konsulter”. Kommunen har också förtydligat att resultatet av utvärderingen kommer att vara beroende av konkurrerande anbud. Detta innebär att såväl antalet konsulter (leveranskapacitet) som konsulternas erfarenhetsnivå utvärderas, men var för sig.

Det ligger i varje anbudsgivares intresse att erbjuda en i alla avseenden hög kvalitet för att komma i fråga för tilldelning av uppdraget. I alla upphandlingar där tilldelningsgrunden är att det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet ska antas, förekommer värderingar av anbuden. Värderingen görs av den upphandlande myndigheten och att en anbudsgivare på förhand genom att ta del av förfrågningsunderlaget ska kunna förutse det exakta utfallet av utvärderingen av sitt anbud är inte möjligt. Att en mervärdesmodell innehåller subjektiva moment är enligt förvaltningsrättens mening ofrånkomligt och innebär inte per automatik att upphandlingen brister i transparens och likabehandling. I förevarande fall finner förvaltningsrätten att kommunen på de punkter som Sweco ifrågasatt i förfrågningsunderlaget och som återgetts ovan har angett förutsättningarna på ett sådant sätt att de uppfyller kraven på förutsebarhet och transparens. Det har inte heller kommit fram att kommunen vid utvärderingen tillämpat utvärderingskriterierna på ett sätt som strider mot förfrågningsunderlaget eller likabehandlingsprincipen. Vad Sweco

anfört i denna del medför därmed inte att kommit fram att Sweco riskerat att lida någon skada på grund av felaktigt agerande från kommunens sida.

Inställelsetider

Vad sedan avser vad Sweco anfört i fråga om utvärderingen av uppgivna inställelsetider konstaterar förvaltningsrätten följande. I förfrågningsunderlaget anges att anbudet skulle tilldelas 1-5 poäng för det mervärde som uppkommer utifrån leveranskapacitet, uttryckt i antal konsulter anbudsgivare offererat. Den poäng som anbudet tilldelats skulle dock minskas med en poäng om den genomsnittliga inställelsetiden för dessa konsulter överstiger två timmar. Det får antas att varje seriös leverantör lämnar riktiga uppgifter i sina anbud. En uppgift om inställelsetid är vidare ett åtagande som leverantören åtar sig uppfylla för det fall att ett avtalsförhållande efter slutförd upphandling kommer till stånd. Det finns generellt ingen skyldighet för en upphandlande myndighet att kontrollera att lämnade uppgifter i ett anbud är riktiga, om det inte finns anledning att ifrågasätta uppgifterna. Förvaltningsrätten finner inte att det kommit fram något som medför att kommunen borde ha kontrollerat de uppgifter om inställelsetid som leverantörerna lämnat i sina anbud. Om de antagna leverantörerna inte skulle uppfylla sitt åtagande om inställelsetid blir det i stället en fråga om kontraktsvillkoren uppfylls under pågående avtalstid. Vad Sweco anfört i denna del medför således inte heller att kommunen vid genomförandet av upphandlingen agerat i strid med LOU. Sammantaget har Sweco inte visat att Sweco riskerat att lida någon skada på grund av fel begånget av kommunen under upphandlingen. Därmed saknas det grund för förvaltningsrätten att ingripa mot upphandlingen med anledning av vad Sweco anfört och ansökan ska därför avslås.

Förvaltningsrätten erinrar om innehållet i 16 kap. 10 § LOU, enligt vilken den upphandlande myndigheten när förlängd avtalsspärr råder inte får ingå avtal förrän tio dagar har gått från det att förvaltningsrätten har avgjort målet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1C LOU).

Kerstin Widmark
rådman

Målet har föredragits av föredragande juristen Gunilla Lavås.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Om Ni vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska Ni skriva till Kammarrätten i Sundsvall. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.